

T.C.
FİLİBE TİCARET ATAŞELİĞİ

BULGARİSTAN EKONOMİ, TİCARET VE YATIRIM AYLIK HABER BÜLTENİ

EKİM 2019

BU SAYIDA:

EKONOMİK VERİLER

YATIRIM ORTAMI

TÜRK FİRMALARINDAN HABERLER

İSTİHDAM PİYASASI VE ÜCRETLER

ÖNEMLİ HABERLER

EKONOMİK VERİLER

Bulgaristan'ın Bütçe Fazlası Yarı Yarıya Azaldı

Maliye Bakanlığı'na göre, Bulgaristan'ın bütçe fazlası Ağustos ayının sonunda 600 milyon Euro'ya kadar daraldı. Bir ay önce, bütçe fazlası 1,5 milyar Euro'nun üzerindeydi, ancak F-16 savaş uçaklarının satın alma anlaşmasından sonra büyük ölçüde azaldı. Bakanlık, Eylül ayında bütçe fazlasının 600 milyon Euro'yu aşmasını bekliyor. Genellikle yılın son aylarında hükümet harcamaları artmaktadır. Bütçe fazlası 2019'da iki kez güncellendikten sonra, GSYH'nin % 2'si veya 1 milyar Euro olması bekleniyor.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristanin-butce-fazlasi-yari-yariya-azaldi>

Bulgaristan'da Finans Dışı Sektörde DYY 2018 Yılında 25 Milyar Euro Oldu

Ulusal İstatistik Enstitüsü ön verilerine göre 2018 yılında Bulgaristan'ın finans dışı sektöründeki doğrudan yabancı yatırımlar (DYY) cari fiyatlarla 25,454 milyar Euro'ya ulaştı. DYY sanayide en yüksek düzeyde gerçekleşti ve 10,873 milyar Euro oldu. Hizmetler 6,43 milyar Euro'luk yatırım ile ikinci sırada yer aldı.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristanda-finans-disi-sektorde-dyy-2018-yilinda-25-milyar-euro-oldu>

Bulgaristan'da Yabancı Yatırımlar Ocak-Temmuz Döneminde 3 Kattan Fazla Arttı

Bulgaristan Merkez Bankası tarafından açıklanan verilere göre, Ocak-Temmuz 2019 döneminde Bulgaristan'a yapılan yabancı yatırımlar 3 kattan fazla artış kaydetti, ancak bunun sebebi Bulgar işletmelerin yurtdışındaki ana şirketlerden aldıkları kredilerdir. Söz konusu dönemde Bulgaristan'a yapılan doğrudan yabancı yatırımlar 532,7 milyon Euro iken geçen yılın aynı döneminde 169,5 milyon Euro olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristanda-yabanci-yatirimlar-ocak-temmuz-doneminde-3-kattan-fazla-artti>

Bulgaristan'da Yoksulluk Sınırı 363 Leva Olarak Belirlendi

Önümüzdeki yılın başından itibaren şu anda 348 leva olan yoksulluk sınırı 363 levaya yükselecek. Yoksulluk sınırı bir kişinin normal yaşamı için gereken asgari düzeyde gıdalardan, gıda olmayan ürünlerden ve hizmetlerden oluşan pakettir. Beklentilere göre, 2020 yılında 1.663.668 vatandaş yoksulluk sınırının altında yaşamak zorunda kalacak.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristanda-yoksulluk-siniri-363-leva-olarak-belirlendi>

EKONOMİK VERİLER

Bulgaristan İstatistik Enstitüsü Ağustos 2019 Enflasyon Verilerini Açıkladı

Ulusal İstatistik Enstitüsü verilerine göre Ağustos 2019'da enflasyon Temmuz 2019'a göre % 0,1 oldu. 2018 yılının Ağustos ayına göre enflasyon % 2,9 olarak gerçekleşti. Yılın başından bu yana biriken enflasyon ise % 2,1 oldu.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristan-istatistik-enstitusu-agustos-2019-enflasyon-verilerini-acikladi>

Bulgaristan KDV Gelirlerinde Artış Kaydetti

Maliye Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre yılın ilk yarısında KDV'den elde edilen gelirlerde % 13 oranında artış kaydedildi. Anılan artışa kasa fişi cihazların Milli Gelirler Ajansı'na online bağlı olması sebep oldu. Geçen yılın ilk 6 ayına kıyasla bu yılın aynı döneminde KDV geliri olarak 3,93 milyar Leva daha fazla para toplandı. Kayıt dışı ekonomiyle mücadele uğraşları sonucunda sigaralara uygulanan ÖTV gelirleri % 15 arttı. Akaryakıtlara uygulanan ÖTV gelirleri ise yılın ilk yarısında % 5,5 oranında artış gösterdi.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristan-kdv-gelirlerinde-artis-kaydetti>

Bulgaristan Ekonomisindeki Büyümenin Üçte Biri AB Fonları Sayesinde Meydana Geliyor

AB fonlarının ekonomiye etkisini ölçmek için 2011 yılında geliştirilen ekonometri modeli Sibila'ya göre 2014-2018 döneminde Bulgaristan'ın GSYİH'sı % 15,1 oranında artmış olup bu artışın üçte biri AB fonlarından finansmanı sağlanan 2014-2020 dönemi operasyonel programlar sayesinde meydana gelmiş bulunuyor. Bir diğer ifade ile AB fonlarının olmaması durumunda 2014-2019 döneminde GSYİH büyüme oranı % 5,5 oranında düşük olacaktı. 2019 yılının ortasında fonlar çerçevesinde tahsis edilen 9,9 milyar Euro'nun %34,6'sı kullanılmış bulunuyor.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristan-ekonomisindeki-buyumenin-ucte-biri-ab-fonlari-sayesinde-meydana-geliyor>

Bulgaristan Juncker Planı Kapsamında Kaynak Alan Ülkeler Arasında İlk 5'te Yer Alıyor

AB Komisyonu tarafından Çarşamba günü yapılan açıklamaya göre, Juncker Planı kapsamında GSYİH'ye göre en çok yatırım çeken ülkeler sıralamasında Bulgaristan ilk 5'te yer alıyor. Bu kapsamda Bulgaristan'a sağlanan finansman 472 milyon Euro olup, bu kaynağın ilave 2,4 milyar Euro değerinde yatırım çekeceği tahmin ediliyor.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristan-juncker-planı-kapsamında-kaynak-alan-ulkeler-arasında-ilk-5te-yer-al>

YATIRIM ORTAMI

Bulgaristan Cumhurbaşkanı Filibe'deki Cam Fabrikasında 70 Milyon Levalık Yeni Yatırımın Açılışını Yaptı

Cumhurbaşkanı Rumen Radev Filibe'deki Cam Fabrikasında Portekiz firması BA Glass'ın yaptığı yeni yatırımın açılışına katıldı. Fabrikayı satın almasından sadece 1,5 yıl sonra BA yeni üretim hatlarının inşaatını tamamladı ve toplamda 70 milyon Leva yatırım yaptı. Fabrikada halihazırda 500 kişi çalışmakta. Şirket ülkedeki en büyük ve en fazla vergi ödeyen şirketler arasında yer alıyor. Geçen yıl şirketin ödediği kazanç vergisi 3,5 milyon Leva, sosyal sigorta primleri ise 4 milyon Leva.

Şirketin Yönetim Kurulu Başkanı yaptığı açıklamada şu ana kadar fabrikaya 83 milyon Leva yatırım yaptıklarını, önümüzdeki yıl 15 milyon Leva'lık yatırım daha öngördüklerini ve üretimlerinin %7'nin ihracat için olduğunu ifade etti.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristan-cumhurbaskani-filibedeki-cam-fabrikasinda-70-milyon-levalik-yeni-yat>

Bulgaristan Başbakanı Borisov, Danimarka Firması Yousk Bull'a Ait Yeni Lojistik Merkezi'nin Açılışını Yaptı

Başbakanlıktan verilen bilgiye göre, Başbakan Boyko Borisov, Sofya Bojurişte Sanayi Bölgesi'nde bulunan mobilya üreten Danimarka firması Yousk Bull'a ait yeni Lojistik Merkezi'nin resmi açılış törenine katıldı. Borisov, açılış töreninde yaptığı konuşmada, "Şirket, Bulgaristan'daki Lojistik Merkezi'ne 100 milyon Euro'dan fazla yatırım yaptı ve 300 kişiye istihdam sağlayacak. Bu bölgeye devasa yatırımlar yapıldı, yüzlerce işçi var ve iyi ücret alıyorlar" diye kaydetti.

Lojistik merkez, toplam 121.632 palet kapasiteli iki yüksek binadan oluşuyor. Yüksek binalar 16 kata (42.5 m) ulaşıyor ve bu da onları Bulgaristan'daki en yüksek depo binası haline getiriyor. Lojistik Merkezi'nin inşaatı 2017 yazında başladı. O zaman Danimarka firması, dünyada dördüncü Lojistik Merkezi'ni Bulgaristan'da inşa edeceğini ve buradan Bulgaristan ve Romanya'daki mağazalarının yanı sıra Batı Balkan ülkelerindeki mağazalarına da ürün tedarik edeceğini açıkladı.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristan-basbakani-borisov-danimarka-firmani-yousk-bulla-ait-yeni-lojistik-m>

Bulgaristan'da Bürokrasi Düşük Vergilerin Avantajını Ortadan Kaldırıyor

Ekonomi uzmanı Jeçko Dimitrov'un Sega gazetesinde yayınladığı bir yazısına göre Bulgaristan'da bürokratik formaliteler düşük verginin avantajını ortadan kaldırıyor. Dimitrov, Bulgaristan'da yabancı yatırımlar için uygun ortam olduğu söyleminden artık vazgeçilmesi gerektiği kanısında. Uzmanla göre ülkede düşük vergiler bir gerçek, ancak devlet, yerel veya yabancı fark etmeksizin, yatırımcıları yazarkasa, GDPR uyumu, para aklama, antrepo, CCTV vs. konularda komik idari şartlar ile kısıtlıyor. Jeçko Dimitrov, Bulgaristan'daki yabancı yatırımların yapısını inceleyerek bu yatırımların % 40'ının finans ve emlakçılık sektöründe olduğunu ve sadece % 3'ünün AR-GE'ye yapıldığını vurguluyor.

Kaynak: www.ticaret.gov.tr

TÜRK FİRMALARINDAN HABERLER

Türk Şirketi Nurus Bulgaristan'daki ilk Mağazasını Başkent Sofya'da Açtı

Global mobilya markası Nurus'un dev shoowromu Sofya'da 19 Eylül 2019 tarihinde açıldı. Sektördeki 92 yıllık tecrübesiyle NURUS ürünlerinin sergileneceği yeni showroomun açılışına, Türk ve Bulgar iş insanlarının yanı sıra T.C. Sofya Büyükelçisi Dr. Hasan Ulusoy, Sofya Ticaret Müşaviri Okan Pakbeşe, Bulgar-Türk Ticaret ve Sanayi Odası üyeleri, NURUS Yönetim Kurulu Başkanı Güran Gökyay, tasarımcı Tanya Papova, tasarımcı Mariana Papalicheva, avukat Bilyana Toncheva, SPA Kraliçesi Victoria Kesarovska ile seçkin misafirler de katılım sağladı.

Yaptığı konuşmada katılımcılara teşekkür eden Ergen, "Bundan takribi 6 ay kadar önce iş ortağım Bayar Koray ile çıktığımız bu yolda amacımız dünyanın önde gelen firmalarının tedarikçisi haline gelen, çağın ilerisinde tasarımları ile iş yaşantısına konfor ve estetik getiren Nurus'u Bulgaristan ve Balkan coğrafyası ile tanıştırmaktı. İç mimarımız Emrah Yaşuk'un yoğun emek ve katkılarıyla 100 günden daha kısa bir sürede bitirdiğimiz 1.000 m2'lik 'Deneyim Merkezi' olarak isimlendirdiğimiz showroomumuzla Avrupa'nın giriş kapısı Sofya'dayız" dedi.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/turk-sirketi-nurus-bulgaristandaki-ilk-magazasini-baskent-sofyada-acti>

Bulgaristan'dan Yakın Avrupa'ya Türk Ambalajı

Türk sermayeli Sarten Ambalaj'ın CEO'su Zeki Sarıbekir Bulgaristan'daki fabrikanın yakın Avrupa için kritik bir üretim yeri olduğunu, burada ağırlıklı olarak gıda sektörü için metal ambalajlar ürettiklerini ve üretiminin % 70'ini ihraç ettiklerini aktardı. En önemli pazarlarının Yunanistan, Sırbistan, Romanya, Kuzey Makedonya, Polonya, Slovakya, Macaristan, Almanya ve Avusturya gibi çevre ülkeler olduğunu ifade eden Sarıbekir, üretimlerinin %80'inin metal, %20'sinin de plastik ambalaj olduğunu ve gıda, kozmetik ve endüstriyel ürünler olmak üzere 3 ayrı sektöre ambalaj ürettiklerini kaydetti. Sarıbekir, meblağ olarak sene sonunda 120 milyon Dolar'a ulaşacağımızı düşünüyoruz. İhracatımızı genellikle Avrupa'ya, Rusya ve çevresindeki ülkelere, Ortadoğu'ya ve Kuzey Afrika'ya yapıyoruz. Son dönemlerde ise Amerika'ya başladık. İhracatta özellikle gıda ve kozmetik alanında daha çok artış görüyoruz" dedi.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristandan-yakin-avrupaya-turk-ambalaji>

Türk Sermayeli Agroden Firmasına Ödül

Bulgaristan'ın Kapital, Dnevnik gibi en büyük ekonomi yayınlarının sahibi Economedia'nın Filibe'de İş Toplantısı ve Geleneksel Gepard Ödül Töreni düzenlendi. Ödül töreninde Türk sermayeli Agroden firması, Filibe bölgesinde 2018 yılında bir önceki yıla göre cirosunda en fazla artış yaşayan firma ödülünü aldı.

Kaynak: T.C. Filibe Ticaret Ataşeliği

İSTİHDAM PİYASASI VE ÜCRETLER

Bulgaristan'daki İşsizlik Oranı Rekor Düzeyde Düştü

Facebook sayfasında açıklama yapan Başbakan Boyko Borisov: Ağustos ayında Bulgaristan'daki işsizlik oranı % 4'e düştü. Geçen yılın aynı döneminde işsizlik oranı % 5,2 idi. Genel işsizlikle birlikte gençler arasındaki işsizlik oranı da düşmeye devam ediyor. Yeni yatırımcı çekmeye ve çalışma şartlarını iyileştirmeye devam ediyoruz. Eurostat verilerine göre Bulgaristan işsizlik oranının en düşük olduğu 10 AB ülkesi sıralamasında yer alıyor.

Kaynak: www.ticaret.gov.tr

Bulgaristan'da Yeni Yatırımlar Sayesinde 8.000 Kişilik İstihdam Yaratıldı

Ekonomi Bakanı Emil Karanikolov, Kanal3 televizyon kanalına yaptığı değerlendirmede, son yılda 1 milyar Leva (yaklaşık 500 bin Euro) üzerinde işletme ve üretim tesisi açılarak 8.000 kişi için iş yeri açıldığını kaydetti. Bakan Karanikolov'un ifadelerine göre, son yıllarda Bulgaristan'ın rekabet gücü giderek artmakta ve devlet her bir yatırımcı için mücadele ediyor. Alman otomobil üreticisi Volkswagen'in açıklanması beklenen kararıyla ilgili soruya Karanikolov, Bulgaristan'ın en iyi teklifi sunduğunu ifade etti.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristanda-yeni-yatirimlar-sayesinde-8000-kisilik-istihdam-yaratildi>

Bulgaristan'da İT Uzmanlar ortalama 4-5 Bin Leva Maaş Alıyor

Bulgaristan'da mavi yakalar için ortalama brüt ücret 900-1.000 Leva, beyaz yakalar için ise ortalama 2.200 Leva iken İT sektöründeki ortalama brüt maaşlar 4.000-5.000 Leva arasında. Adecco Bulgaria şirketinin HR Müdürü İrina Yonçeva yapmış olduğu açıklamada bir İT uzmanının ortalama 4.000-5.000 Leva arasında maaş aldığını ifade etti.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristanda-it-uzmanlar-ortalama-4-5-bin-leva-maas-aliyor>

ÖNEMLİ HABERLER

Bulgaristan, Türk Akımının Bulgaristan Topraklarından Gececek Kısmının Yapımı İçin Suudi Arkad Konsorsiyumu İle Sözleşme İmzaladı

Bulgaristan, bu yılın en yüksek değerli sözleşmesi olan Türk Akımı hattının Bulgaristan topraklarından geçecek kısmının inşaat sözleşmesini imzaladı. 2,5 milyar leva değerindeki sözleşme Bulgartransgaz ile Suudi Arkad Konsorsiyumu arasında imzalandı. Başbakan Borisov'un sözlerine göre "Balkan Akımı" adlı bu proje ihaleyi kazanan Suudi Arabistan devlet şirketi tarafından gerçekleştirilecek olup söz konusu olan devasa bir yatırımdır. Arkad ile imzalanan sözleşme Rus gazının Türkiye'den Sırbistan'a taşınması için gerekli altyapının 250 günde tamamlanmasını öngörüyor.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristan-turk-akiminin-bulgaristan-topraklarindan-gececek-kisminin-yapimi-ici>

Bulgaristan Bankalardaki Mevduatlar 80 Milyar Levayı Aştı, Krediler 60 Milyar Levaya Ulaşmak Üzere, Tedavülde Rekor Düzeyindeki 98,5 Milyar Leva Var

Bulgar Merkez Bankasının verilerine göre, Ağustos 2019 sonu itibariyle kurumların, firmaların ve vatandaşların bankalardaki mevduatları düşük faizlere rağmen yıllık % 7,3 artışla 81,6 Levaya (yaklaşık 42 milyar Euro) ulaştı. Bu rakamın yarısından fazlası (53,6 milyar Leva) hane halkının tasarruflarından ibaret. Aynı dönem itibariyle verilen kredi tutarı 59,9 milyar Leva (yaklaşık 30 milyar Euro) iken tedavüldeki para miktarı yıllık % 7,7 artışla rekor düzeyindeki 98,5 milyar Levaya ulaştı.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/bulgaristan-bankalardaki-mevduatlar-80-milyar-levayi-asti-krediler-60-milyar-lev>

Kristalina Georgieva IMF Müdürü Görevine Seçildi

Uluslararası Para Fonu (IMF), Müdür görevine Kristalina Georgieva'yı seçti. 1944 yılında kurulan finans kuruluşunun tarihçesinde 12. olan Georgieva'nın görev dönemi, 1 Ekim tarihinde başlayacak. Seçilmesinin ardından konuşan Kristalina Georgieva, çalışmalarında kriz riskini asgariye azaltmaları ve krizlerin üstesinden gelmeye hazırlıklı olmaları konusunda devletlere destek verilmesinin öncelikli hedefi olacağını açıkladı.

Georgieva'nın yönetiminde IMF'nin uzun vadeli hedefi, daha güçlü ekonomilerin kurulması ve insanların hayatının iyileştirilmesi yönünde istikrarlı parasal, finansal ve yapısal politikalarının desteklenmesi olacak. Fon'un finansal gücünün korunması amacı ile yeni yönetim, denetim ve kapasitenin büyütülmesi yönündeki çabalarını yoğunlaştıracak.

Kaynak: <https://www.ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/bulgaristan/kristalina-georgieva-imf-muduru-gorevini-secildi>

**T.C.
FİLİBE BAŞKONSOLOSLUĞU
TİCARET ATAŞELİĞİ**

ADRES: Filip Makedonski Cad. No 10 Filibe/ Bulgaristan

TELEFON: 00359 278 185/ 186

E-POSTA: filibe@ticaret.gov.tr

WEB: www.ticaret.gov.tr

FACEBOOK: T.C. Filibe Ticaret Ataşeliği

TWİTTER: TCFilibeTA